

□ □□□□ **Διαθεματικότητα** είναι η προσέγγιση της γνώσης μέσα από τη σχέση *του ειδικού με το γενικό*

,
του απλού με το πολύπλοκο

και

του μέρους με το όλο

. Στη σχολική μάθηση αυτό σημαίνει, ο μαθητής να αντιλαμβάνεται τα φαινόμενα και τον κόσμο

σαν ενιαία ολότητα,

όχι κατακερματισμένα κάτω από το πρίσμα των επιμέρους επιστημονικών πεδίων. Έτσι

ζητούμενο είναι η διδασκαλία να ξεπερνά τα «τυπικά» όρια των ειδικοτήτων (δηλ. των

διακριτών επιστημονικών πεδίων) και να εισάγει

διεπιστημονικές διασυνδέσεις, εννοιολογικές επεκτάσεις και θεματικές μελέτες

.

Η διαθεματική διδασκαλία επιδιώκει να παρέχει

ενιαιοποιημένη

τη σχολική γνώση. Σ' αυτό συμβάλλουν:

- οι διεπιστημονικές διασυνδέσεις
- η ολιστική προσέγγιση της πολυπλοκότητας των φαινομένων
- η βιωματική διαδικασία (εφαρμογή-εμπειρία)
- η ερευνητική προσέγγιση
- οι εννοιολογικές επεκτάσεις και συσχετίσεις.

Έτσι η διαθεματικότητα *συνδυάζει* τη διεπιστημονική και τη βιωματική απόκτηση γνώσεων,

προσεγγίζει με πολυποίκιλους τρόπους

(χωρίς προκαθορισμένη διδακτική ύλη) τη διδασκαλία και τη μάθηση, και

περιλαμβάνει

«ότι συνεπάγεται» η φύση του θέματος και το ενδιαφέρον των μαθητών.

□ **Η διδακτική διαδικασία στη Φυσική Αγωγή είναι σε μεγάλο βαθμό από τη φύση της διαθεματική**

, γιατί:

- Το γνωστικό της πεδίο απαρτίζεται από τη σύνθεση επιμέρους επιστημονικών πεδίων (Βιοκινητική, Εργοφυσιολογία, Βιοχημεία, Αθλητιατρική, Προπονητική, Αθλητική Ψυχολογία, Διδακτική, Παιδαγωγική, Κοινωνιολογία, Ιστορία, Φιλοσοφία, κλπ), συνεπώς εμπεριέχει τη διεπιστημονική διασύνδεση.

- Βασίζεται στη βιωματική εφαρμογή και εμπειρία, αφού η μάθηση επιτυγχάνεται ταυτόχρονα με την πρακτική εφαρμογή.

- Στοχεύει στην ολιστική μάθηση των επιμέρους φυσικών δραστηριοτήτων και αθλητικών αντικειμένων (στο μέτρο του αναπτυξιακού επιπέδου των μαθητών).

□ □ Οι διαθεματικές προσεγγίσεις στη Φυσική Αγωγή διακρίνονται σε: A)
«Εσωτερικές» ή «κάθετες» διασυνδέσεις της γνώσης, όπως:

- Επεξεργασία γνωστικών περιεχομένων που άπτονται της Φυσικής Αγωγής (π.χ. ανάπτυξη και έλεγχος της φυσικής κατάστασης, παράγοντες που καθορίζουν τις φυσικές επιδόσεις, προγράμματα άσκησης, κλπ)

- Οργάνωση, συμμετοχή και παρουσίαση δραστηριοτήτων στα πλαίσια της Φυσικής Αγωγής (π.χ. διαγωνισμός μουσικοκινητικών προγραμμάτων, επίδειξη δεξιότητας με μπάλα, μορφές εσωτερικών πρωταθλημάτων, κλπ)

- Εννοιολογικές διασυνδέσεις εντός των περιεχομένων της Φυσικής Αγωγής (π.χ. η χρήση της έννοιας «ρυθμός» στο χορό, στην κολύμβηση, στην προπόνηση, στην καρδιακή συχνότητα, κ.ο.κ.)

B) «Εξωτερικές» ή «οριζόντιες» διασυνδέσεις της γνώσης, όπως:

- Η χρήση πρακτικών και εφαρμογών της Φυσικής Αγωγής σε άλλα μαθήματα ή αντίστροφα (π.χ. περιστροφικές κινήσεις για την κατανόηση των νόμων της Φυσικής, χρήση των μαθηματικών πράξεων στα σύνολα για ανακατανομές ομάδων στα παιχνίδια, αύξηση και αποβολή θερμότητας κατά την άσκηση, κλπ.)

- Επεκτάσεις θεμάτων της Φυσικής Αγωγής σε άλλα επιστημονικά πεδία και δραστηριότητες της καθημερινότητας (π.χ. πρόληψη παχυσαρκίας, ντόπινγκ, χορός και παράδοση, σωστή διατροφή, βία στα γήπεδα, κλπ)

- Εννοιολογικές διασυνδέσεις της Φυσικής Αγωγής με άλλα μαθήματα και ευρύτερους τομείς της καθημερινότητας (π.χ. η χρήση της έννοιας «σύστημα» στη Φ.Α. και ευρύτερα, της έννοιας «ανάπτυξη», κ.ο.κ.)

Για τις εννοιολογικές διασυνδέσεις που δε συνδέονται με φυσική δραστηριότητα ο διδακτικός χρόνος περιορίζεται στο 10% του συνολικού διδακτικού χρόνου του μαθήματος (δηλ. περίπου στα 5 λεπτά). □ □ **Οι θεματικές μελέτες με σχέδια εργασίας ή**

ερευνητικές εργασίες (projects) αποτελούν τις πλέον ενδεδειγμένες μορφές εφαρμογής της διαθεματικότητας στη Φυσική Αγωγή

Οι θεματικές μελέτες στα πλαίσια της Φυσικής Αγωγής μπορούν να περιλαμβάνουν:

- Θέματα γνωστικού ενδιαφέροντος για τη φυσική αγωγή και τον αθλητισμό
- Θέματα οργάνωσης και διεξαγωγής φυσικών δραστηριοτήτων και αθλητικών εκδηλώσεων

- Θέματα νέων ή μη διαδεδομένων φυσικών δραστηριοτήτων & αθλημάτων ή

αθλημάτων ΑμΕΑ

- Θέματα γνωστικού ενδιαφέροντος για τη φυσική αγωγή με επεκτάσεις σε άλλα επιστημονικά πεδία και ευρύτερους τομείς της κοινωνικής ζωής

Τα σχέδια εργασίας και οι ερευνητικές εργασίες σαν οργανωμένες μαθησιακές δραστηριότητες περιλαμβάνουν κατ' ακολουθία:

- Την επιλογή του θέματος (στα ενδιαφέροντα των μαθητών)
- Τον καταγισμό ιδεών (με συντονιστή και καθοδηγητή τον εκπαιδευτικό)
- Τη διεπιστημονική και διαθεματική εξακτίωση (με καθοδήγηση του εκπαιδευτικού)
- Τον επιμερισμό εργασίας σε ομάδες (με συντονιστή τον εκπαιδευτικό)
- Τον καθορισμό των στόχων και των δραστηριοτήτων
- Τον καθορισμό των κριτηρίων αξιολόγησης
- Τον ενδο-ομαδικό προγραμματισμό των διαδικασιών
- Την υλοποίηση του έργου των ομάδων
- Την παρουσίαση του έργου των ομάδων και την εξαγωγή των αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων
- Την αξιολόγηση του έργου και της γενικότερης λειτουργίας κατά την πορεία του σχεδιασμού και της υλοποίησης

Πηγές θεμάτων για σχέδια εργασιών ή ερευνητικές εργασίες στη Φυσική Αγωγή:

- Προβληματισμοί, ερωτήματα, ενδιαφέροντα των μαθητών
- Θέματα από τα βιβλία φυσικής αγωγής μαθητή (διευκολύνεται η αναζήτηση πληροφοριών)
- Προσωπικά, τοπικά ή κοινωνικά προβλήματα που ενεργοποιούν και τους γονείς ή την τοπική αυτοδιοίκηση
- Θέματα των προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων που έχουν συνάφεια με τη φυσική αγωγή